

Dijkrol van Maarslag 1573-1662

door R.H. Alma

De dijkrol van Maarslag maakt deel uit van het 'Dijck-boeck van Maerslacht', volgens de titelpagina 'Gemaect in den jaer 1573, opden 14. Novembris ende Vernieuwt 1662 den 2. Octobris. Geschreven inden jaere 1663.' Het is het enige bewaard gebleven stuk van het archief van het dijkrecht van Maarslag (berustend in het archief van het Waterschap Noorderzijlvest te Onderdendam). Zoals meer oude dijkrollen (o.a. die van Humsterland en van Eenrum c.a., vermeld op pag. 177 van dit jaarboek) geeft het per stuk dijk de opeenvolgende dijkplichtige gebruikers uit verschillende perioden. Zoals hieronder blijkt, kunnen daar ook mogelijke filiaties aan ontleend worden over de 90 jaar die de rol beslaat. Zo vinden we hieronder bij voorbeeld de reeks *Hindrick Peters — Eppe Hindricks — Jacob Eppens — Jan Jacobs*, mogelijk vier generaties van één stamreeks. Omdat één persoon voor meer dan één dijkvak onderhoudsplichtig kan zijn, vinden we overigens dezelfde reeksen van gebruikers op meerdere plekken terug.

[p. 3] Rolle der Maerslachter dijcken. In den jaere onses heeren 1662, den 2en. Octob. is door ordre des Wel Edelen Eerentfesten *Schelto Jarges* tot Baslo, Rasquert ende in Hommerzee met desselfs respectieve onderhoirige Carpselen *Joncker* ende *Hovelingh*, als Eijgenaer van beijde dijkrechtter Ommegangen in der tijdt, meetinge ende afswettinge geschiedt der Maerslachter dijcken, streckende van Schouwerzijl tot an Schaeaphalster zijl, ende oock daerover, soo veele als het voornoemde Carspel aldaer is hebbende, achtervolgens de oude dijk-rolle, gemaect in den jare 1573 op den 14 Novembris in voegen ende maniere hier nae beschreven:

[p. 3v]
De Schepperije van Schouwer-zijl hebben
naest Schouwer zijl liggen 4 roeden.

[p. 4]
Allert Peters ½ roede

[p. 4v]
Hindrick Peters 3½ roeden
Eppe Hindricks
Jacob Eppens
Jan Jacobs
Nanne Bonnes

[p. 5]
Anne Dorenbusch tot Rollingeweer 11½
roeden
Cornelis Wijrsema
Garbrandt Wijrsema
Albert Wijrsema

[p. 5v]
Jacob Jans 3½ roeden
Cornellis Meertens
Siabbe Jacobs
Jacob Siabbes
Hindrick Siabbes
Harcke Harmens

Nota. aen d'eene zijde van het dijk-gat zijn 2.
ende an de ander zijde 1½ roeden: Hijr
komt *Allert Peters* met het dijk gat met
2 roeden tusschen in, om dat die het
Dijkgat te onderhouden heeft.

[p. 6]
Melle Haijes 2 roeden ½ aen de Wester, ende
1½ aen de Ooster zijde van 't Schutt.
Cornelis Ennes
Heerdt Jans
Heijne Jans
Enne Heijnes
Allert Peters

Nota. Hijr is nu geen Schutt, maer een
dijckgat, 't welke *Allert Peters* met dese
dijck te maecken koomt.

[p. 6v]

Hindrick Peters 5 roeden
Eppe Hindricks
Jacob Eppens
Jan Jacobs
Nanne Bonnes

[p. 7]

Melle Haijes 5 roeden
Cornelis Ennes
Heerdt Jans
Heijne Jans
Enne Heijnes
Allert Peters

[p. 7v]

Jan Garbrandts, Eelcke Mennes, Timmerman
Crijn, Onne Peters, Jan Peters te samen
13 roeden
Derck Allens, Jacob Berents, Jan Louwrents,
Peter Onnes, Lippe Folckerts
Jan Dercks, Albert Berents, Willem Jans,
Thomas Peters, Hindrick Jans
Redjer Jans, Peter Backs, Derck Roebers,
[m.a.h.: *Geert(?) Tewes*], *Claes Ise-*
brants
Onno Reners, Albert Peters, Geert Folckerts,
..., Jan Jacobs.

[p. 8]

Anne Dorenbusch tot *Rollingeweer* 37 roeden
Cornelis Wijrsema
Garbrandt Wijrsema
Albert Wijrsema

[p. 8v]

Melle Haijes ½ roeden
Cornelis Ennes
Heert Jans
Heijne Jans
Enne Heijnes
Allert Peters

[p. 9]

Hendrick op 't Hooge heem ½ roede
Heere Ouwes vande Oostzijd't van 't Friesche
schutt

Albert Simons
Eise Alberts

[p. 9v]

Anne tho Rollingeweer 37 roeden
Cornelis Wijrsema
Garbrandt Wijrsema
Albert Wijrsema

[p. 10]

Onno Peters 17 roeden.
Peter Onnes
Thomas Peters
[m.a.h.:] *Onne Tomas*

[p. 10v]

Hindrick Peters op 't Hooge heem 1 roede aen
elcke zij'd' van 't dijckgat een halve
Heere Ouwes
Albert Simons
Eijse Alberts

[p. 11]

Griete Onnes 18½ roeden.
Peter Onnes
Thomas Peters
[m.a.h.:] *Onne Tomas*

[p. 11v]

Jan Peters 3 roeden
Lippe Folckers
Hendrick Jans
Claes Isebrants
Jan Jacobs

[p. 12]

Hindrick Peters op 't Hooge heem ½ roede bij
het dijckgat
Here Ouwes
Albert Simons
Eijse Alberts
Nota. Hijr is nu geen *Dijckgat*, maer een
schutt.

Ingeplakt blaadje: Memoria. Dese dijck-roede is van 16 voeten.

[p. 12v]
Berent Eppes ½ roede
Reijner Berents

[p. 13]
Jan Peters 1 roede
Lippe Folckerts
Hindrick Jans
Claes Isebrants
Jan Jacobs

[p. 13v]
Anne tho Rollingeweer Melle Haijes te samen
2½ roeden
Cornelis Wijrsema
Garbrandt Wijrsema
Albert Wijrsema

Cornelis Ennes
Heert Jans
Heijne Jans
Enne Heijnes
Allert Peters

[p. 14]
Melle Haijes 3½ roeden
Cornelis Ennes
Heert Jans
Heijne Jans
Enne Heijnes
Allert Peters

[p. 14v]
Rienje ende *Harmen Onnes* te samen 25
roeden
Tamme Tammens
Gerrijt Reners
Arent Claessens
Wicher Jacobs

Jan Aljes
Arent Ariß
Derck Garbrants

[p. 15]
Timen Garbrandts 5½ roeden
Gerrijt Timens
Heertjen Eppens
Jan Claessens
Wicher Wijrsema
Heere Tonnis

[p. 15v]
Jacob Jans 4 roeden
Cornelis Meertens
Siabbe Jacobs
Jacob Siabbens
Hendrick Siabbens
Harcke Harmens

[p. 16]
Anna bij Schaephalster zijl 6½ roeden
Jan Hindrix
Harmen Michiels
Jan Roelefs
Peter Krijns
Meerten Benes

[p. 16v]
Melle Haijes 7½ roeden
Cornelis Ennes
Heert Jans
Heijne Jans
Enne Heijnes
Allert Peters

[p. 17]
Hindrick Peters, Jan Peters te samen 3
roeden.
Eppe Hindrix
Jacob Eppens
Jan Jacobs
Nanne Bonnes

Lippe Folckerts
Hindrick Jans
Claes Isebrants
Jan Jacobs

Nota. Tegenwoordich te samen niet meer als 19 voeten, om dat Winsumer zijl daer naerderhandt gelecht is ende die zijlvestenije de dijck angenomen heeft.

[p. 17v]
Nota. tusschen de voorgaende ende volgende
liggen de Winsumer ende Schaephalster
zijlen.

[p. 18]
Jan Peters over Schaephalster zijl 13½ roeden
Lippe Folckers
Hindrick Jans
Claes Isebrants
Jan Jacobs

[p. 18v]
Hindrick Peters 13 roeden
Eppe Hindrix
Jacob Eppes
Jan Jacobs
Nanne Bonnes

[p. 19]
Nota. tusschen dese voorgaende ende volgende
licht een stuck van de Maerhuyster dijck.

[p. 19v]
Tijmen Garbrants 27½ roeden
Gerrijt Tijmens
Heertjen Eppens
Jan Claessens
Wicher Wijrsema
Heere Tonnis.

[p. 20]
Jacob Janß 2½ roeden
Cornelis Meertens
Siabbe Jacobs
Jacob Siabbes
Hindrick Siabbens
Harcke Harmens

[p. 21]
Dat dit bovenstaende aldus geschiedt, ende
met voornoemde oude dijck-rolle van den
jaere 1573 volkomelijck overeenkomende is,
betuigen wij met onser naemen
onderschrijvinge, tot Maerslacht op den 17
Novembris 1663.

(handtekeningen van:)

Deerck Garbrandts
Albert Peters
Harcko Harmens
Jan Jacobs
Lijppe Roelefs
Heere Tonnis
Wijchger Jacobs
Nanne Bonnes
dit is × *gertfolckers* maerck
mijt sin eegen handt getoegen
Onne Tomas